

ROBERTS, THOMAS Art (1835 - 1899), gweinidog gyda'r Methodistiaid Calфинаidd

Enw: Thomas Roberts
Dyddiad geni: 1835
Dyddiad marw: 1899
Priod: Winifred Roberts (née Jones)
Plentyn: Arthur Rhys Roberts
Rhiant: Jane Powel Roberts
Rhiant: John Powel Roberts
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: gweinidog gyda'r Methodistiaid Calфинаidd
Maes gweithgaredd: Crefydd; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu
Awdur: John Owen

Ganwyd yn y Green, ger Dinbych, 19 Awst 1835, mab John a Jane Powel Roberts. Bu am ychydig yn ysgol Jonah Lloyd, pregethwr gyda'r Annibynwyr; yna am flwyddyn yn was ar ffarm ei ewythr, y T Draw, ger yr Wyddgrug. Wedi hynny aeth i Ysgol Frutanaidd yn Ninbych. Bu'r athro, Macaulay, yn garedig wrtho. Prentisiwyd ef yn swyddfa [Thomas Gee](#). Bu yno 1850-9, yn gysodydd i gychwyn, yna'n gynorthwyrwr i [Gee](#) fel golygydd. Ysgrifennodd lawer i'r *Faner Fach*.

Yng nghyfarfod misol Llanelidan, Ionawr 1859, trefnwyd iddo ddechrau pregethu. Bu bum mlynedd yn athrofa'r Bala, gan ymadael fis Ebrill 1864. Colwyn oedd ei ofalaeth gyntaf. Bu yno ddwy flynedd a hanner. Ordeiniwyd ef yn Llangefni, Mehefin 1867. Sefydlwyd ef yn eglwysi Jerusalem, Bethesda, a Thy'nymaes yn Ionawr y flwyddyn honno.

Yn 1870 priododd Winifred, merch i'r Parch. Rees Jones, y Felin Heli; bu iddynt un mab, [Arthur Rhys](#), cyfreithiwr, a fu farw'n gynnar.

Yr oedd yn llywydd y gymdeithasfa yn y Gogledd yn 1893, ac ysgrifennydd cymdeithas gartrefol y Gogledd, 1889-99; cyhoeddodd ei adroddiad blynyddol yn atodiad i'r *Drysorfa*. Yr oedd yn llenor coeth a phregethwr grymus, ac yn efrwydd dyfal o waith [Morgan Llwyd](#).

Bu farw ym Mangor 24 Tachwedd 1899.

Awdur

Y Parchedig Ddr John Owen, (1864 - 1953)

Ffynonellau

Trysorfa y Plant, Gorffennaf 1898

Y Drysorfa, 1900, 147, 255

Owen Evans, *Dinbych - yn ei Hynafiaeth a'i Henwogion* (Dinbych 1907)

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20821450](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/> 

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.